

بررسی فراوانی اختلالات محور ۱ در سربازان فراری ارجاع شده به بیمارستان ۵۰۶

*دکتر وحید دنیوی^۱، دکتر محمدرضا ابراهیمی^۲

تاریخ اعلام قبولی مقاله: ۸۶/۹/۳

تاریخ دریافت مقاله اصلاح شده: ۸۶/۶/۷

تاریخ اعلام وصول: ۸۵/۵/۲۴

چکیده

سابقه و هدف: اختلالات روانی علت مهمی از بیماریها در میان پرسنل نظامی می باشند و دلیل شایعی برای جدایی از ارتش بوده و در مقایسه تاثیر روی عملکرد افراد دچار اختلالات روانی با دیگر اختلالات پزشکی در بین نظامیها، مشخص شد که نه تنها بوسیله تاثیر از زمان و شدت بیماری، بیماریهای روانی در مرتبه بالاتری قرار دارند بلکه بوسیله تنوع مسائل رفتاری نیز افراد دچار مشکلات مختلف می شوند هدف از این مطالعه ارزیابی و بررسی شیوع اختلالات روانپزشکی (محور ۱) در سربازانی است که از خدمت قرار کرده اند.

مواد و روشها: در یک مطالعه توصیفی - مقطعی، ۱۰۲ سرباز فراری و ۱۰۵ سرباز مراجعه کننده به درمانگاه بیمارستان ۵۰۶ مورد مصاحبه بالینی و معاینه روانی قرار گرفتند و تشخیص اختلالات روانپزشکی در این بیماران بر اساس معیارهای تشخیصی DSM-4-TR داده شد. داده ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS نسخه ۱/۵ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: در این بررسی شیوع اختلال افسردگی اساسی در سربازان فراری ۲۷/۷٪ و در سربازان بیمار مراجعه کننده به بیمارستان ۴۷/۵٪ بود. سیکلو تایمیا ۲۵/۹۷٪ در سربازان فراری و ۱۳/۷۵٪ در سربازان مراجعه کننده به بیمارستان بود و دیستایمیا، اختلال دو قطبی ۱، اختلال دو قطبی ۲، اختلال انطباقی، در میان سربازان فراری بترتیب ۲۵/۹۷، ۷/۷۹، ۶/۴۹، ۶/۴۹ درصد و در سربازان بیمار مراجعه کننده به بیمارستان به ترتیب: ۱۲/۵، ۱۵، ۶/۴۹، ۷/۵ درصد بود.

نتیجه گیری: اختلال افسردگی و اختلال انطباقی در سربازان بیمار مراجعه کننده به درمانگاه نسبت به سربازان فراری شایعتر می باشد و سیکلو تایمیا، دیستایمیا، اختلال دو قطبی در سربازان فراری شایعتر می باشد.

کلمات کلیدی: اختلال افسردگی، اختلال انطباقی، اختلال دو قطبی، دیس تایمیا، روانپزشکی، سرباز فراری، سیکلو تایمیا،

محور ۱

مقدمه

نسبت به سایر بیماریها در مرتبه بالاتری قرار دارند بلکه در مورد تنوع اختلالات رفتاری از قبیل اختلال سلوک و کز رفتاری، مسائل قانونی، غیبتهای غیر مجاز و مسائل مربوط به سوء استفاده از الکل و مواد نیز این افراد دچار مشکلات مختلف می شوند (۱).

در بررسی شیوع اختلالات روانپزشکی تمام عمر و دوازده ماهه سربازان شرکت کننده در جنگ و یتنام که توسط ایسن و همکارانش

مطالعات اخیر نشان داده است که در میان پرسنل نظامی امریکا اختلالات روانی مهمترین اختلال پزشکی است که باعث میشود تا از خدمت ارتش منفک شوند و در مقایسه انجام شده در تاثیر اختلالات روانی با دیگر اختلالات پزشکی روی عملکرد افراد نظامی مشخص شد که نه تنها تاثیر از زمان و شدت، بیماریهای روانی

۱- استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، مرکز آموزشی و درمانی ۵۰۶، گروه اعصاب و روان (*نویسنده مسؤول)
تلفن: ۳۳۲۱۷۰۶۰-۵ آدرس الکترونیک:

۲- استادیار دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، مرکز آموزشی و درمانی ۵۰۶، گروه اعصاب و روان

بعلت فرار از خدمت توسط سازمان قضایی نیروهای مسلح جهت بررسی بیماریهای روانپزشکی به درمانگاه بیمارستان ۵۰۶ نیروی زمینی ارتش ارجاع داده شده و ۱۰۵ سربازی که توسط بهداری یگانها به درمانگاه بیمارستان ۵۰۶ اعزام گردیدند، انجام شد. سربازان در این دو گروه مورد مصاحبه بالینی و معاینه روانی قرار گرفتند. به منظور تشخیص بیماریها از ملاک‌های DSM-IV-TR استفاده گردید. همچنین اطلاعات دموگرافیک نیز باطراحی پرسشنامه‌ای توسط پژوهشگر تکمیل شد. در انتها داده‌ها با نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۱/۵ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفتند.

یافته‌ها

نتایج بدست آمده از این مطالعه که در بین ۱۰۲ سرباز فراری و ۱۰۵ سرباز بیمار انجام شده، نشان داد بین میانگین سنی گروه سربازان فراری و سربازان بیمار تفاوت آماری معنی دار وجود داشت و این تفاوت بدینصورت بود که سربازان فراری دارای سن بالاتری نسبت به بیماران مراجعه کننده بودند ($P=0/001$) (جدول ۱). همچنین گروه سربازان بیمار بطور معنی داری از نظر تحصیلات بالاتر از سربازان فراری بودند. ۲۳ درصد از سربازان فراری و حدود ۶۲ درصد سربازان بیمار تحصیلات بالاتر از سوم راهنمایی داشتند ($P=0/001$) (جدول ۲).

جدول ۱- میانگین سن بر حسب گروههای مورد بررسی

گروه	تعداد میانگین	انحراف معیار	شاخص t	P-Value
سرباز فراری	۱۰۲	۲۲/۱۹	۲/۲۲	
سرباز بیمار	۱۰۵	۲۰/۹۶	۱/۸	۰/۰۰۱

جدول ۲- فراوانی سطح تحصیلات بر حسب گروههای مورد بررسی

گروه		سطح تحصیلات
سربازان فراری	سربازان بیمار	
فراوانی (درصد)	فراوانی (درصد)	
۷۸ (۷۷/۲)	۴۰ (۳۸/۱)	کمتر از سوم راهنمایی
۲۲ (۲۱/۸)	۵۵ (۵۲/۴)	کمتر از دیپلم تاسوم راهنمایی
۱ (۱)	۱۰ (۹/۵)	بالاتر از دیپلم
۱۰۱ (۱۰۰)	۱۰۵ (۱۰۰)	جمع

Chi²=۳۳/۶۸ P-Value=۰/۰۰۱

با استفاده از مصاحبه استاندارد روانپزشکی در سال ۱۹۹۲ انجام شد شیوع اختلال روانپزشکی (حداقل یک اختلال) تمام عمر تقریباً ۷۲ درصد و شیوع ۱۲ ماهه ۳۶ درصد بود. شایعترین اختلال روانپزشکی سوء مصرف مواد و الکل (۵۴٪ شیوع تمام عمر و شیوع ۱۲ ماهه ۱۷٪) وابستگی به نیکوتین (۴۸٪ شیوع تمام عمر و شیوع ۱۲ ماهه ۲۲٪) و اختلال استرس پس از سانحه (۱۰٪ شیوع تمام عمر و شیوع ۱۲ ماهه ۴/۵٪) است (۲).

در مطالعه‌ای که توسط فلورکوزکی و همکارانش در میان سربازان حرفه‌ای بستری در بیمارستان روانپزشکی ارتش لهستان بین سالهای ۱۹۸۲ تا ۱۹۹۶ انجام شده اختلالات شخصیت اختلال انطباقی و سوء مصرف مواد شایعترین اختلالات بوده است و بعلت اختلال روانی شان بیش از نصف آنها مناسب برای ادامه خدمت نبودند (۳). در مطالعه سلامت روان پرسنل وظیفه ارتش آمریکا، پرسنلی که در عراق بودند بطور قابل اهمیتی نسبت به سربازان در جنگ افغانستان بیشتر در جنگ شرکت کرده بودند. اختلال افسردگی اساسی، اضطراب منتشر، و اختلال استرس پس از سانحه در سربازان شرکت کننده در عراق (۱۵/۶ تا ۱۷/۱ درصد) نسبت به جنگ افغانستان (۱۱/۲ درصد) و همچنین نسبت به قبل از اعزام به جنگ بیشتر می‌باشد که بیشترین تفاوت، میزان اختلال استرس پس از سانحه است (۴).

ترک خدمت بصورت موقت با مشکلات درونگرایی و برونگرایی و مصرف بیش از حد الکل و مواد و مشکلات با همسالان و خانواده رابطه دارد (۵).

زندانیان پرسنل نظامی اغتلب در تاریخچه خود، شرح حالی از بیماریهای پزشکی و روانپزشکی از قبیل مشکلات رفتاری، استفاده از مراقبتهای بهداشتی، مارکر رفتاری برای سوء استفاده از مواد، رفتار ضد اجتماعی و بیماریهای روانی را دارا میباشند. همچنین تاریخچه‌ای از زندان با سطح آموزش پایین، درجه‌های پایین در ارتش، خروج (معافیت) از خدمت، کشیدن سیگار، مسائل قانونی و دادگاهی، استفاده از بهداشت روان و سوء مصرف داروهای غیر قانونی ارتباط دارد (۶).

مواد و روشها

مطالعه حاضر از نوع توصیفی مقطعی بوده و بر روی ۱۰۲ سربازی که

شخصیت در سربازان از پرسنل کادر ناو شایعتر بوده است (۸). بر اساس آنالیز بایگانیهای پزشکی در بیمارستان روانپزشکی که توسط فلور کوواسکی و همکارانش در سال ۱۹۹۴ انجام شد نتیجه گیری شده است که اختلالات شخصیت علت ۵۵/۳٪ ترک زودرس از خدمت ارتش میباشد. و در ۹۴٪ موارد علائم عدم سازگاری در سال اول خدمت رخ میدهد (۹).

از ۴۵۴ جوان مراجعه کننده به یک کلینیک سر پائی روانپزشکی در آکرا (غنا) توسط تورکسن در طی پرپود زمانی ۷ ساله در سال ۱۹۹۴-۱۹۹۸، ۲۶۹ نفر (۶۰٪) بیماری روانپزشکی داشتند که از میان این بیماران ۵۵ نفر (۲۰٪) از آنها اختلالات شخصیت داشتند، که شیوع پائینتری نسبت به سربازان فراری در مطالعه اخیر وجود داشت (۱۰). در بررسی اپیدمیولوژیکی که بر روی ۲۶۶۰ نفر از پرسنل وظیفه استخدام ارتش طی سالهای ۱۹۹۰-۱۹۸۵ در مسکو توسط پالانتف انجام شد ۴۲/۸٪ از سربازانی که از ارتش خارج شدند از بیماری روانی رنج میبردند که طول مدت پیگیری ۲ تا ۸ سال بود. شایعترین علت، بیماریهای نوروتیک (۶/۵۶ درصد از سربازان اخراجی از ارتش) بود. بیماریهای درونی (اسکیزوفرن، سایکوز مانیک-دپرسیو) بترتیب ۱۶/۶٪ و ۱۵/۸٪ را شامل میشوند. این یافته مشخص میکند که ویژگیهای فردی و ساختار بیماری روانی همچنین ریسک فاکتورهای اجتماعی و بیولوژیکی مهمترین اندیکاسیون سازگاری در خدمت ارتش و برای توانبخشی-پیشگیری در سربازان طی ۶ ماه اول خدمت میباشد (۱۱).

در مطالعه‌ای که در کاپلان آمده و بر روی بیماران مراجعه کننده به Western Psychiatry Institute Clinical انجام شده و ارزیابی تشخیصی از ۱۱ هزار نفر با استفاده از ارزیابی نیمه ساختار یافته بر اساس کریتریای تشخیصی DSM-III انجام شد، مشخص شد که ۱۰٪ از بیماران اختلال انطباقی داشتند که دومین بیماری تشخیصی بود (۱۲). در مطالعه‌ای دیگر، شیوع اختلال انطباقی رادر میان بزرگسالان و کودکان پذیرفته شده در بیماران روانپزشکی بستری مورد بررسی قرار دادند (بیمارستان ویژه برای جمعیت با کلاس متوسط سفید پوست ۹۰۰ هزار نفری)، در بزرگسالان ۷/۱ درصد اختلال انطباقی داشتند، که در مقایسه این دو بررسی با فراوانی این اختلال در سربازان فراری، کمی بالاتر را نشان میدهد (۶). و با توجه به شیوع بیماریهای بررسی شده در رفرانس روانپزشکی

شایعترین اختلالات روانپزشکی محور ۱ در گروه سربازان فراری عبارتند از اختلال افسردگی اساسی (۲۷/۲۷٪)، اختلال دیستایمیا (۲۵/۹۷٪)، اختلال سیکلو تایمیا (۲۵/۹۷٪)، دو قطبی (۷/۷۹٪)، دو قطبی (۲) (۶/۴۹٪) و اختلال انطباقی (۶/۴۹٪) است (جدول ۳).

جدول ۳- شیوع اختلالات روانپزشکی در دو گروه سربازان فراری و بیمار مراجعه کننده به بیمارستان ۵۰۶

سطح تحصیلات	گروه	
	سربازان فراری	سربازان بیمار
	فراوانی (درصد)	فراوانی (درصد)
اختلال افسردگی اساسی	۲۱ (۲۷/۲۷)	۳۸ (۴۷/۵۰)
اختلال دیستایمیا	۲۰ (۲۵/۹۷)	۱۰ (۱۲/۵)
اختلال سیکلو تایمیا	۲۰ (۲۵/۹۷)	۱۱ (۱۳/۷۵)
اختلال انطباقی	۵ (۶/۴۹)	۶ (۷/۵)
اختلال دو قطبی (۱)	۶ (۷/۷۹)	۱۲ (۱۵)
اختلال دو قطبی (۲)	۵ (۶/۴۹)	۳ (۳/۷۵)

همچنین شایعترین اختلالات روانپزشکی در گروه سربازان بیمار عبارتند از اختلال افسردگی اساسی (۴۷/۵۰٪)، اختلال سیکلو تایمیا (۱۳/۷۵٪)، دیستایمیا (۱۲/۵٪)، دو قطبی (۱) (۱۵٪)، دو قطبی (۲) (۶/۴۹٪) و اختلال انطباقی (۷/۵٪) است (جدول ۳).

بحث و نتیجه گیری

در پژوهشی با هدف بررسی میزان شیوع اختلالهای روانی در ۲۰۰ مرد زندانی زندان عادل آباد شهرستان شیراز با مصاحبه بالینی و براساس کریتریای تشخیصی انجام شد. ۷۵/۱٪ از افراد مورد بررسی مبتلا به اختلالهای روانی بوده اند که در این میان اختلالهای اضطرابی ۸/۱٪، اختلالات خلقی ۴۱/۹٪، اختلالات شخصیت ۳۲/۲٪، اختلالات روانپریشی ۵/۶۴٪، اختلالهای شبه جسمی ۵/۶۴٪، اختلالهای روان تنی ۶/۴۵٪ بدست آمد که شیوع بالاتری از اختلالات محور یک نسبت به مطالعه اخیر بدست آمد (۷). در مطالعه‌ای که توسط بهنکر و همکارانش بر روی ۱۵۰ بیماری که با تشخیص روانپزشکی در ناو هواپیما بر مورد بررسی قرار گرفتند اختلالات شخصیت (۲۰ نفر) از اختلالات محور یک (۴۶ نفر) شایعتر بوده و اختلالات

مورد مطالعه میباشد (۶). با توجه به اینکه بیمارستان ۵۰۶ مرکز ارجاع بیماران روانی نیروی زمینی ارتش میباشد، تقریباً تمام بیماران نظامی به این مرکز مراجعه می کنند بنابراین نتایج این مطالعه قابل تعمیم به جامعه نظامیان می باشد.

تشکر و قدردانی

برخود لازم میدانیم از همکاری صمیمانه آقای دکتر قره خانی در انجام کارهای آماری تشکر و قدردانی نمائیم.

(کامپرهنسیو کاپلان) و مقایسه با شیوع این اختلالات در این مطالعه: شیوع تمام عمر اختلال خلقی دوقطبی (۱) ۲/۴-۰ درصد میباشد، که در مقایسه با ۷/۸ درصد در سربازان فراری فراوانی کمتری دارند. شیوع تمام عمر اختلال خلقی دوقطبی (۲) ۴/۸-۰/۳ درصد، که از ۶/۴۹ درصد در سربازان فراری مطالعه اخیر کمتر است. شیوع تمام عمر اختلال سیکلو تایمیا ۶/۳-۰/۵ درصد است که تفاوت محسوسی با رقم ۲۵/۹۷ درصد در مطالعه اخیر مشاهده میشود. شیوع تمام عمر اختلال افسردگی اساسی ۱۲ (۱۷-۵) درصد، اختلال دیستایمیا ۵ (۶-۳) درصد، که پائینتر از شیوع این اختلالات در گروه

References

- 1- Charles W. Hoge, M.D., Holly E. Toboni, M.A., Stephen C. Messer, Ph.D., The Occupational Burden of Mental Disorders in the U.S. Military: Psychiatric Hospitalizations, Involuntary Separations, and Disability. *Am J Psychiatry* 162:585-591
- 2- Eisen SA, Griffith KH, Xian H, Scherrer JF. Lifetime and 12-month prevalence of psychiatric disorders in 8,169 male Vietnam War era veterans. *Mil Med*, 2004 Nov, 169(11):896-902.
- 3- Wawrzyniak Z, Florkowski A, Gruszczynski W. Etiological factors of mental disorders among members of the Polish military forces. *Mil Med*. 2001;166(6):480-4
- 4- Hoge CW, Castro CA, Messer SC, McGurk D, Cotting DI, Koffman RL. Combat duty in Iraq nad Afghanistan, mental health problems, and barriers to care. *N Engl J Med*. 2004 Jul 1, 351(1):13-22
- 5- Multimaki P, Parkkola K, Sourander A, Haavisto A, Nikolakaros G, Helenius H. Military fitness class of Finnish 18-year-old men--prediction of military fitness class at call-up with the YASR and sociodemographic factors. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol*. 2005;40(1):57-63
- 6- Dragan M, Svrakic, C. Robert Cloninger, Personality Disorders. In: Sadock BJ, Sadock VA. *Comprehensive Textbook of Psychiatry*, seventh edition, Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins. 2005. P:1723
- 7- اشکانی حمید. ده بزرگی غلامرضا. شجاع سید عبدالمجید. همه گیری- شناسی اختلالهای روانی در مردان زندان عادل اباد شیراز. فصلنامه اندیشه و رفتار. ۱۳۸۱. (۲). ۸.
- 8- Bohnker B, McEwen G, Blanco J, Feeks E. Psychiatric diagnoses aboard an aircraft carrier. *Aviat Space Environ Med*. 1992;63(11):1015-8
- 9- Florkowski A, Caban J, Zboralski K. Mental disorders in active service men as a reason for premature discharge from the army. *Psychiatr Pol*. 1994;28(3):321-7
- 10- Turkson SN. Psychiatric disorder among adolescents attending a psychiatric out-patient clinic in Accra, Ghana: a seven year review study (1987-1994). *West Afr J Med*. 1996;15(1):31-5.
- 11- Palatov Slu. Mental disorders in men enlisted into military service and in soldiers (clinico-epidemiological study). *Zh Nevrol Psikhiatr Im S S Koraskova*. 1999,99(8):16-20
- 12- Sadock BJ, Sadock VJ. *Synopsis of Psychiatry Behavioral sciences/clinical psychiatry*, Ninth edition, Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins. 1998. P:800.

The study of the frequencies of the Psychiatry Disorders (AXIS I) in soldiers who evade the draft.

*Donyavi V; MD¹, Ebrahimi MR; MD²

Abstract

Background: Mental disorders represent an important source of morbidity among U.S. military personnel and are a common reason for early separation from the military, and the purpose of this study is evaluation of prevalence of psychiatry disorders (axis I) in soldier of separation from military a service.

Materials and Methods: In a descriptive-cross sectional study 102 awols and 105 soldiers referred to the clinic of 506 Army hospital, evaluated by clinical interviews on the basis of DSM-4-TR criteria. The results were then analyzed by statistical soft ware of SPSS.

Results: In this study, the frequencies of psychiatry disorders in awols respectively major depression disorder 27.27%, cyclothymia 25.97%, dysthymia 25.97%, bipolar mood disorder (1) 7.79%, bipolar mood disorder (2) 6.49%, adjustment disorder 6.49% and in the soldiers referred to clinic are respectively 47.5%, 12.5%, 13.75%, 15%, 6.49% and 7.5%.

Conclusion: The frequencies of major depression disorder and adjustment disorder in soldiers of referred to clinic of hospital were more than awols, but cyclothymia, dysthymia, bipolar mood disorders were more common than soldiers which referred to clinic of hospital.

Keywords: Axis I, Personality disorder, Soldier

1- (*Corresponding author) Assistant Professor, Army University of Medical Sciences, Department of Psychiatry, 506 hospital
Tel: +9821-33217060

2- Assistant Professor, Army University of Medical Sciences, Department of Psychiatry, 506 hospital